

Прийнято 27.03.2026. Прорецензовано 22.04.2026. Опубліковано 30.05.2026.

УДК: 338.24:658

JEL: F15, E61, L26, D24

DOI: 10.31471/2409-0948-2026-1(33)-157-166

ВПЛИВ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ НА БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩЕ ТА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

Кінаш Ірина Петрівна*

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри менеджменту та адміністрування
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
вул. Карпатська, 15, м. Івано-Франківськ, 76019, Україна
e-mail: irinakinash@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5391-6560>

Кашка Дмитро Валерійович

здобувач
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
вул. Карпатська, 15, м. Івано-Франківськ, 76019, Україна
e-mail: dmytro.kashka-a07324@nung.edu.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-8127-1367>

Анотація. Стаття спрямована на дослідження впливу економічної політики євроінтеграції на бізнес-середовище та результативність її реалізації на сучасному етапі впровадження. Встановлено, що економічна політика євроінтеграції України є комплексним явищем, що поєднує правову гармонізацію, інституційні реформи та економічну лібералізацію. Її сутність полягає у трансформації економічної системи відповідно до стандартів ЄС, що створює нові умови для функціонування бізнесу та розвитку національної економіки. Узагальнено вплив економічної політики євроінтеграції на бізнес-середовище. Виявлено, що вплив має комплексний характер. З одного боку, вона створює нові можливості для розвитку, інтеграції у міжнародні ринки та підвищення конкурентоспроможності. З іншого – супроводжується зростанням витрат, регуляторного навантаження та конкуренції. Баланс між цими ефектами визначає загальний результат впливу політики на економіку. Зроблено висновок про те, що економічна політика

Запропоноване посилання: Кінаш, І. П. & Кашка, Д. В. (2026). Вплив економічної політики євроінтеграції на бізнес-середовище та результативність її реалізації в Україні. Науковий вісник ІФНТУНГ. Серія: економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості, 1(33), 157-166. doi: 10.31471/2409-0948-2026-1(33)-157-166

* Відповідальний автор

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

євроінтеграції виступає каталізатором структурних змін у бізнес-середовищі, сприяючи переходу до більш ефективної та конкурентоспроможної економічної моделі. Узагальнено аспекти реалізації економічної політики євроінтеграції. Відмічено прогрес у виконанні Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Встановлено, що Україна продовжує системну імплементацію зобов'язань у різних секторах, зокрема відзначено такі досягнення: поступове наближення стандартів до вимог ЄС, що створює умови для взаємного визнання продукції; запровадження прозорих процедур та цифрових платформ для бізнесу, що сприяє підвищенню конкуренції та зменшенню корупційних ризиків; відбуваються зміни у структурі зовнішньої торгівлі України - ЄС залишається ключовим торговельним партнером, що підтверджує ефективність торговельної інтеграції; відбуваються реформи у сфері публічного управління, що створює інституційні передумови для ефективної реалізації економічної політики та покращення бізнес-клімату; бізнес впроваджує сучасні стандарти управління якістю та екологічної відповідальності, що сприяє підвищенню рівня розвитку бізнес-середовища.

Ключові слова: євроінтеграція, економічна політика, бізнес-середовище, результативність, підприємства, конкурентоспроможність, управління.

Вступ. У сучасних умовах трансформації національної економіки України євроінтеграційні процеси виступають визначальним чинником формування стратегічних орієнтирів розвитку вітчизняного бізнесу. Поглиблення інтеграції до європейського економічного простору супроводжується необхідністю адаптації економічної політики підприємств до норм, стандартів та принципів функціонування ринку Європейського Союзу, що обумовлює суттєві зміни в управлінських підходах, організаційно-економічних механізмах та інструментах ведення господарської діяльності.

Особливої актуальності набуває проблема формування ефективної економічної політики українського бізнесу в умовах динамічного зовнішнього середовища, що характеризується посиленням конкуренції, регуляторними змінами, а також необхідністю забезпечення відповідності європейським вимогам у сферах якості продукції, екологічності, безпеки та корпоративного управління. Водночас для більшості вітчизняних підприємств процес адаптації до європейських стандартів залишається складним і потребує системного наукового обґрунтування.

Додаткового значення дослідження набуває в умовах повоєнного відновлення економіки України, коли євроінтеграція розглядається не лише як зовнішньополітичний курс, а й як ключовий інструмент модернізації бізнес-середовища, підвищення конкурентоспроможності підприємств та їх інтеграції у глобальні ланцюги створення вартості.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання формування економічної політики українського бізнесу в умовах євроінтеграційних процесів перебуває у центрі уваги як вітчизняних, так і зарубіжних науковців. Сучасні дослідження охоплюють широкий спектр проблем – від макроекономічних трансформацій державної політики до адаптації стратегій і управлінських підходів підприємств.

У працях українських дослідників значна увага приділяється аналізу сутності євроінтеграційної економічної політики та її впливу на розвиток національної економіки. Зокрема, Кравчик Ю., Осіпова Л. [1] обґрунтовують, що євроінтеграція вимагає формування нових підходів до економічної політики підприємств, орієнтованих на підвищення конкурентоспроможності та інтеграцію у міжнародні ринки. Давидюк О., Шовкопляс Г., Маловацький О., Іванова Г., Цюпак В. [2] обґрунтовують напрями інтеграції інноваційних процесів у національну економіку, підкреслюючи важливість узгодження економічної політики підприємств із європейськими стандартами розвитку. У цьому контексті економічна політика розглядається як комплексна система управлінських рішень, спрямованих на досягнення довгострокової ефективності та відповідності міжнародним стандартам.

На рівні підприємств дослідження фокусуються на трансформації стратегічного управління та розвитку бізнесу. Зокрема, Заїка С., Богомолва К., Сліпуха Т. [3]

визначають євроінтеграцію як ключовий фактор стратегічного розвитку підприємств, що зумовлює необхідність впровадження сучасних управлінських підходів, інноваційних технологій та європейських стандартів ведення бізнесу з акцентом на планування розвитку малого бізнесу. Ганзюк С., Якубович Т. [4] досліджують вплив євроінтеграції на зовнішньоекономічну діяльність та рентабельність українських підприємств.

Водночас зарубіжні наукові дослідження значно розширюють розуміння процесів адаптації бізнесу до інтеграційних змін. Так, у роботі М. Портер [5] обґрунтовує що конкурентоспроможність підприємств у глобальному середовищі визначається здатністю формувати ефективні стратегії, засновані на інноваціях, продуктивності та інтеграції у міжнародні ринки. Його концепція «діаманта конкурентних переваг» є методологічною основою для аналізу трансформації економічної політики підприємств у контексті євроінтеграції. Г. Мінцберг, Б. Альстранд, Дж. Лампел [6] підкреслюють важливість гнучких та адаптивних стратегій у динамічному середовищі. У контексті євроінтеграції це означає необхідність постійного коригування економічної політики підприємств відповідно до змін регуляторного та конкурентного середовища. Крім того, у дослідженнях Д. Міллер, І. Ле Бретон-Міллер [7] доведено, що ефективність діяльності підприємств значною мірою залежить від узгодженості стратегії, структури та зовнішнього середовища. Це положення є важливим для розуміння процесів формування економічної політики підприємств України в умовах євроінтеграційних трансформацій. У контексті інституційних змін вагомими є напрацювання Д. Норта [8], який розглядає інститути як ключовий фактор економічного розвитку. У своє дослідженні [9] Дж. Банді, М. Д. Пфаррер, К. Е. Шорт, В. Т. Кумбс розкривають теоретико-методичні засади антикризового управління підприємствами в умовах турбулентного середовища, що є релевантним для формування економічної політики бізнесу в умовах євроінтеграції та підвищених ризиків.

Разом з тим, аналіз наукових джерел свідчить про те, що, незважаючи на значний обсяг наукових доробок, потребують подальшого дослідження аспекти впливу економічної політики євроінтеграції на бізнес-середовище та результативність її реалізації в умовах сучасності.

Метою статті є дослідження впливу економічної політики євроінтеграції на бізнес-середовище та результативність її реалізації на сучасному етапі впровадження.

Виклад основного матеріалу. Економічна політика євроінтеграції України являє собою системно організований комплекс державних заходів, спрямованих на інтеграцію національної економіки до економічного та регуляторного простору Європейського Союзу. Її специфіка полягає у поєднанні внутрішніх структурних реформ із зовнішньоекономічною лібералізацією, що відрізняє її від класичних моделей економічної політики, орієнтованих виключно на внутрішній розвиток.

З економічної точки зору, політика євроінтеграції спрямована на підвищення ефективності функціонування ринків через запровадження принципів конкуренції, дерегуляції та відкритості. Відповідно до звітів Європейської Комісії, інтеграція України до єдиного ринку ЄС передбачає адаптацію до правил конкуренції, державної допомоги та функціонування ринкових інститутів [10]. Це створює передумови для більш ефективного розподілу ресурсів та підвищення продуктивності економіки.

Ключовою інституційною основою економічної політики євроінтеграції виступає Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, яка визначає правові та економічні рамки взаємодії сторін. Угода передбачає створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі, що забезпечує поступову інтеграцію України до внутрішнього ринку ЄС через усунення тарифних і нетарифних бар'єрів [11].

Водночас, економічна політика євроінтеграції має динамічний характер, що обумовлено постійним оновленням норм і стандартів ЄС. Як зазначається у звіті [10], процес оцінки прогресу України включає регулярний моніторинг виконання критеріїв

членства, що стимулює подальше вдосконалення політики. Таким чином, економічна політика євроінтеграції не є статичною, а передбачає постійне коригування відповідно до змін у європейському регуляторному середовищі.

Важливим аспектом є також взаємозв'язок економічної політики євроінтеграції з процесами відновлення економіки. За оцінками [12] інтеграція до ЄС розглядається як один із ключових факторів післявоєнного відновлення, оскільки вона забезпечує доступ до фінансових ресурсів, технологій та ринків.

Розглянемо вплив економічної політики євроінтеграції на бізнес-середовище. Економічна політика євроінтеграції України здійснює системний і багатовимірний вплив на бізнес-середовище, трансформуючи умови функціонування підприємств, структуру ринків та поведінку економічних агентів. Цей вплив має як стимулюючий, так і обмежувальний характер, що зумовлено одночасним розширенням можливостей доступу до ринків та зростанням регуляторних вимог.

Одним із ключових позитивних ефектів є розширення доступу до внутрішнього ринку Європейського Союзу. Функціонування поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі забезпечує українським підприємствам можливість експорту продукції до одного з найбільших ринків світу. За даними Європейської Комісії, ЄС є основним торговельним партнером України, що свідчить про високий рівень інтеграції у європейські торговельні потоки [10]. Це створює передумови для зростання обсягів експорту, диверсифікації ринків збуту та зменшення залежності від інших зовнішніх ринків.

Причинно-наслідковий зв'язок між лібералізацією торгівлі та розвитком бізнесу проявляється у зміні стимулів для підприємств. Доступ до європейського ринку заохочує компанії підвищувати якість продукції, впроваджувати інновації та оптимізувати виробничі процеси. У результаті формується ефект підвищення конкурентоспроможності, який має як мікроекономічний, так і макроекономічний вимір. Важливим позитивним наслідком є також покращення інституційного середовища. Імплементация європейських норм у сфері конкуренції, державних закупівель та корпоративного управління сприяє підвищенню прозорості та передбачуваності економічних відносин. За оцінками SIGMA, реформи публічного управління створюють умови для більш ефективного функціонування ринків та зменшення корупційних ризиків [13]. Це, у свою чергу, знижує трансакційні витрати бізнесу та підвищує довіру інвесторів. Додатковим позитивним ефектом є інтеграція українських підприємств у глобальні ланцюги доданої вартості. Завдяки гармонізації стандартів та технічних регламентів українські виробники отримують можливість стати частиною виробничих процесів європейських компаній. Це сприяє трансферу технологій, підвищенню продуктивності та модернізації виробництва.

Разом з тим, економічна політика євроінтеграції створює значні виклики для бізнес-середовища. Одним із ключових негативних ефектів є зростання регуляторного навантаження. Адаптація до *acquis* ЄС передбачає дотримання складних технічних, екологічних та соціальних стандартів, що потребує суттєвих інвестицій. Як зазначається у дослідженнях, імплементация європейських норм змінює структуру витрат підприємств, збільшуючи частку витрат на відповідність регуляторним вимогам [14]. Цей процес має асиметричний вплив на різні категорії бізнесу. Великі підприємства, як правило, мають достатні ресурси для адаптації до нових вимог, тоді як малі та середні підприємства стикаються з обмеженнями фінансового та організаційного характеру. У результаті виникає ризик витіснення частини цих підприємств з ринку або зниження їх конкурентоспроможності.

Ще одним важливим викликом є необхідність модернізації виробництва. Впровадження стандартів ЄС часто потребує оновлення обладнання, змін у технологічних процесах та підвищення кваліфікації персоналу. Це створює додаткове інвестиційне навантаження на підприємства, особливо в умовах обмеженого доступу до фінансових ресурсів. За оцінками аналітичних центрів, такі витрати можуть мати короткостроковий

негативний вплив на фінансові результати бізнесу [15]. Водночас, у довгостроковій перспективі ці витрати можуть трансформуватися у конкурентні переваги. Підприємства, які успішно адаптуються до стандартів ЄС, отримують доступ до більш вимогливих, але й більш прибуткових ринків. Таким чином, негативні ефекти мають переважно короткостроковий характер, тоді як позитивні – довгостроковий.

Суттєвим аспектом впливу є зміна конкурентного середовища. Лібералізація торгівлі відкриває внутрішній ринок України для європейських компаній, що підвищує рівень конкуренції. Це створює додатковий тиск на національних виробників, змушуючи їх підвищувати ефективність та якість продукції. Водночас, для неконкурентоспроможних підприємств це може означати втрату ринкових позицій. Зазначені процеси можуть бути пояснені через механізм «конкурентного тиску», відповідно до якого відкриття ринків та гармонізація стандартів підвищують інтенсивність конкуренції, що змушує підприємства оптимізувати витрати, підвищувати ефективність та впроваджувати інновації. Водночас цей механізм має селективний характер: підприємства з низьким рівнем продуктивності або обмеженим доступом до ресурсів виявляються менш адаптивними, що підвищує ризик їх витіснення з ринку. Таким чином, євроінтеграція одночасно виступає фактором підвищення ефективності та інструментом структурного відбору у бізнес-середовищі [15].

Окрему увагу слід приділити впливу цифровізації та реформ у сфері державного управління на бізнес-середовище. Впровадження електронних сервісів, прозорих процедур закупівель та автоматизації адміністративних процесів сприяє зниженню адміністративного тиску на бізнес. За даними VoxUkraine, цифровізація державних послуг є одним із факторів покращення бізнес-клімату в Україні [16].

Важливим є також вплив євроінтеграційної політики на інвестиційний клімат. Гармонізація законодавства та підвищення прозорості регуляторного середовища сприяють зростанню довіри іноземних інвесторів. Це створює передумови для збільшення обсягів прямих іноземних інвестицій, що є важливим фактором економічного розвитку.

Представимо результати реалізації економічної політики євроінтеграції України (рис.1). Згідно з результатами 2025 року, загальний рівень виконання Угоди зріс з 81% у 2024 році до 84% у 2025 році – збільшення на 3 процентні пункти [17].

Матеріали досліджень вказують на те, що Україна продовжує системну імплементацію зобов'язань у різних секторах, зокрема у сфері технічного регулювання, державних закупівель, конкуренції та фінансового сектору. Це свідчить про інституціоналізацію євроінтеграційної політики та її інтеграцію у внутрішню систему державного управління.

У сфері технічного регулювання важливим досягненням є поступове наближення стандартів до вимог ЄС, що створює умови для взаємного визнання продукції. Це має безпосередній вплив на бізнес, оскільки спрощує доступ до європейського ринку та знижує бар'єри у торгівлі. Водночас цей процес потребує від підприємств значних інвестицій у відповідність до нових стандартів, що підтверджує двоїстий характер впливу євроінтеграції.

Значні зміни відбуваються у сфері державних закупівель. Впровадження прозорих процедур та цифрових платформ сприяє підвищенню конкуренції та зменшенню корупційних ризиків. Це створює більш рівні умови доступу до державних контрактів для бізнесу, що є важливим фактором розвитку підприємницької діяльності [16].

Важливим практичним прикладом є трансформація структури зовнішньої торгівлі України. Європейський Союз стабільно залишається ключовим торговельним партнером України, що підтверджує ефективність торговельної інтеграції. Згідно з даними Європейської Комісії, частка ЄС у зовнішній торгівлі України є домінуючою, що свідчить про переорієнтацію економіки на європейський ринок [10]. Така трансформація має стратегічне значення, оскільки зменшує залежність від інших ринків та підвищує стійкість економіки.

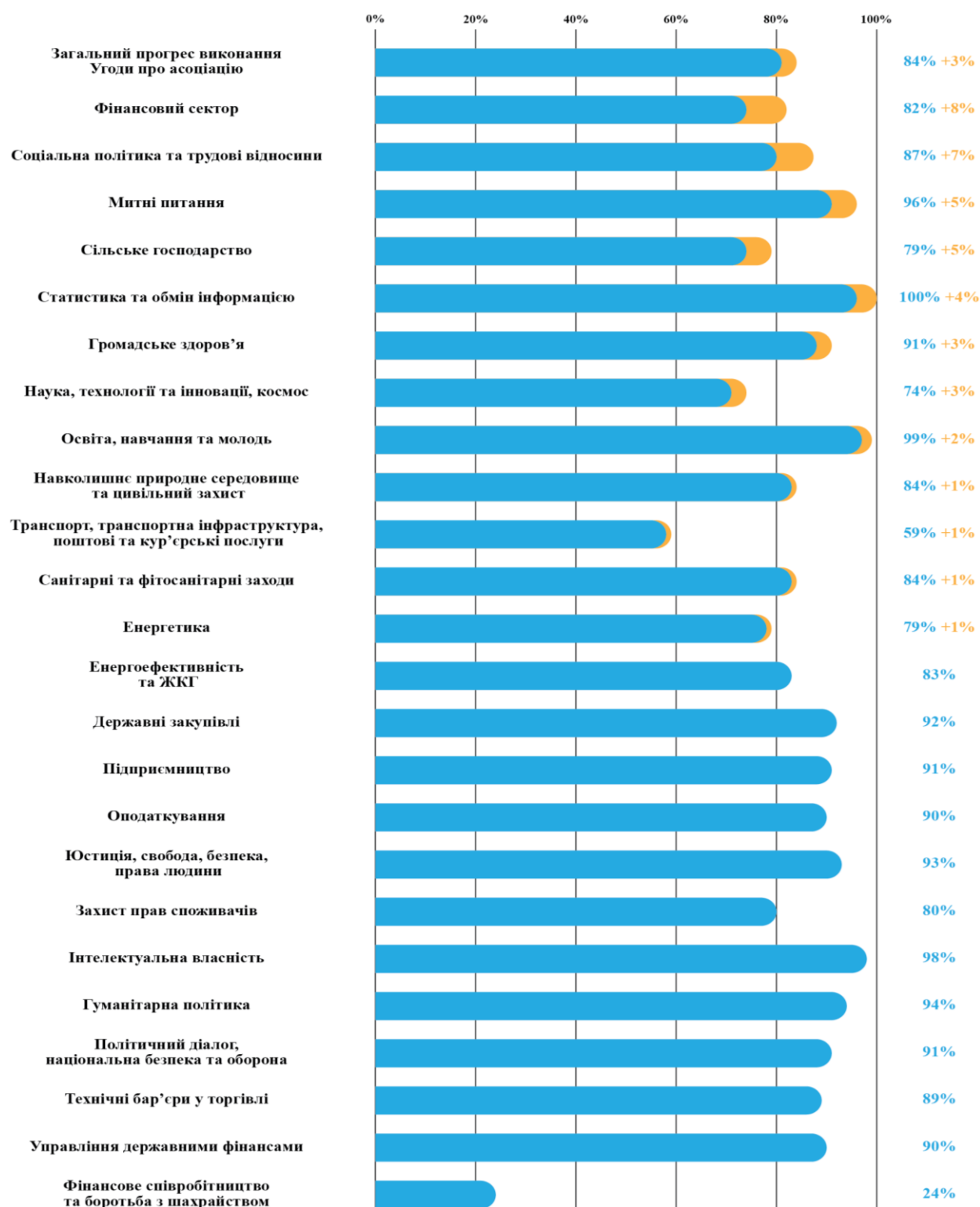

Рисунок 1 – Загальний прогрес виконання угоди про асоціацію за 24 сферами

Джерело: [17, с.7].

Окрему увагу слід приділити реформам у сфері публічного управління. Відповідно до оцінок SIGMA, Україна досягла певного прогресу у вдосконаленні системи державного управління, зокрема у підвищенні прозорості та якості формування політики [13]. Це створює інституційні передумови для ефективного реалізації економічної політики та покращення бізнес-клімату.

За даними Centre for Economic Strategy, економіка України демонструє поступове відновлення, незважаючи на складні умови, пов'язані з війною [15]. Євроінтеграційні процеси відіграють важливу роль у цьому відновленні, забезпечуючи доступ до ринків, фінансової допомоги та інституційної підтримки.

Аналітичні матеріали VoxUkraine також свідчать про досягнення у різних сферах реформ, зокрема у боротьбі з корупцією, цифровізації та дерегуляції [16]. Ці зміни мають безпосередній вплив на бізнес-середовище, оскільки сприяють зниженню адміністративних бар'єрів та підвищенню ефективності економічних процесів. Спостерігаємо адаптацію бізнесу до нових умов. Підприємства, які орієнтуються на європейський ринок, змушені впроваджувати сучасні стандарти управління якістю та екологічної відповідальності. Це сприяє підвищенню загального рівня розвитку бізнес-середовища, але водночас створює бар'єри для менш підготовлених компаній.

Водночас, незалежні оцінки прогресу відзначають як суттєві досягнення, так і проблеми у реалізації окремих напрямів політики [18]. Це свідчить про складність процесу євроінтеграції та необхідність подальших зусиль для забезпечення послідовності реформ.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Економічна політика євроінтеграції України є комплексним явищем, що поєднує правову гармонізацію, інституційні реформи та економічну лібералізацію. Її сутність полягає у трансформації економічної системи відповідно до стандартів ЄС, що створює нові умови для функціонування бізнесу та розвитку національної економіки. Вплив економічної політики євроінтеграції на бізнес-середовище має комплексний характер. З одного боку, вона створює нові можливості для розвитку, інтеграції у міжнародні ринки та підвищення конкурентоспроможності. З іншого - супроводжується зростанням витрат, регуляторного навантаження та конкуренції. Баланс між цими ефектами визначає загальний результат впливу політики на економіку. Таким чином, економічна політика євроінтеграції формує класичний інституційний компроміс: підвищення стандартів якості та прозорості супроводжується зростанням витрат на їх дотримання. У короткостроковій перспективі це може знижувати рентабельність бізнесу, однак у довгостроковому періоді сприяє формуванню більш ефективного, конкурентного та інтегрованого економічного середовища. Узагальнюючи, можна стверджувати, що економічна політика євроінтеграції виступає каталізатором структурних змін у бізнес-середовищі, сприяючи переходу до більш ефективної та конкурентоспроможної економічної моделі.

Результати реалізації економічної політики євроінтеграції України демонструють позитивні тенденції, а також те, що цей процес має реальний вплив на економіку України. Він проявляється у трансформації інституцій, зміні структури торгівлі, підвищенні прозорості та модернізації бізнесу. Водночас результати залишаються неоднорідними, що обумовлює необхідність подальшого вдосконалення політики. Перспективи подальших досліджень полягають в оцінюванні довгострокових ефектів інтеграційних процесів для бізнес-середовища України в умовах повоєнного відновлення.

Список використаних джерел

1. Кравчик, Ю., & Осіпова, Л. (2022). Економічна політика євроінтеграції України: аспекти малого бізнесу. *MODELING THE DEVELOPMENT OF THE ECONOMIC SYSTEMS*, (1), 8–14. <https://doi.org/10.31891/mdes/2022-3-1>
2. Давидюк, О., Шовкопляс, Г., Маловацький, О., Іванова, Г., Цюпак, В. (2025). Розробка напрямків об'єднання потоку інновацій в Україні в контексті її європейської інтеграції, враховуючи умови триваючого збройного конфлікту та перспективи повоєнної відбудови. *Східноєвропейський журнал корпоративних технологій*, 5 (13) (137), 105–113. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2025.341063>

3. Заїка, С. О., Богомолова, К. С., & Сліпуха, Т. І. (2025). Планування розвитку малого бізнесу в умовах євроінтеграції України. *Інклюзивна економіка*, 4(10), 24–29. https://doi.org/10.32782/inclusive_economics.10-3
4. Ганзюк, С. М., & Якубович, Т. О. (2020). Вплив євроінтеграції на зовнішньоекономічну діяльність та рентабельність українських підприємств. *Економічний простір*, (160), 18–22. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/160-3>
5. Porter, M. E. (2001). *Porter o konkurencji*. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne.
6. Mintzberg, H., Ahlstrand, B., & Lampel, J. B. (2020). *Strategy safari: The complete guide through the wilds of strategic management*. Pearson UK.
7. Miller, D., & Le Breton-Miller, I. (2005). *Managing for the long run: Lessons in competitive advantage from great family businesses*. Harvard Business Press.
8. North, D. C. (2005). Understanding the process of economic change. *Acta Oeconomica*, 56(1), 117–126.
9. Bundy, J., Pfarrer, M. D., Short, C. E., & Coombs, W. T. (2017). Crises and crisis management: Integration, interpretation, and research development. *Journal of Management*, 43(6), 1661–1692. <https://doi.org/10.1177/0149206316680030>
10. European Commission. (2024). *Ukraine report 2024*. https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/1924a044-b30f-48a2-99c1-50edeac14da1_en
11. European Policy Centre. (2023). *The EU–Ukraine association agreement after Ukraine’s EU membership application*. <https://www.epc.eu/publication/The-EU-Ukraine-Association-Agreement-after-Ukraines-EU-membership-app-46daac/>
12. Формування економіки України під час війни: вибрані дослідження для URC 2025. (2025). <https://ces.org.ua/en/urc-2025/>
13. SIGMA (OECD & European Union). *Ukraine: Public administration reform and EU accession process*. <https://www.sigmaweb.org/en/partners-and-regions/ukraine.html>
14. Scientific and Legal Studies Journal. (2024). Імплементация угоди про асоціацію з ЄС шляхом адаптації українського законодавства до права ЄС. <https://sls-journal.com.ua/uk/journals/tom-7-1-2024/implementatsiya-ugodi-pro-asotsiatsiyu-z-yes-shlyakhom-adaptatsiyi-ukrayinskogo-zakonodavstva-do-prava-yes>
15. Centre for Economic Strategy. (2024). *Українська економіка у 2024 році*. https://ces.org.ua/ukrainian_economy_in_2024/
16. VoxUkraine. (2024). *Досягнення 2024 року: які сфери зазнали суттєвих змін?* <https://voxukraine.org/dosyagnennya-2024-roku-yaki-sfery-zaznaly-suttyevykh-zmin/>
17. Урядовий портал. (2025). *Звіт про виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС за 2025 рік*. <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/yevropejska-integraciya/vikonannya-ugodi-pro-asociaciyu/zviti-pro-vikonannya-ugodi-pro-asociaciyu>
18. Що таке тіньовий звіт для ЄС і як незалежні експерти оцінили поступ України за рік. (2025). <https://zmina.info/articles/uspih-chy-galmuvannya-reform/>

References

1. Kravchuk, Y., & Osipova, L. (2022). Ekonomichna polityka yevrointehratsii Ukrainy: aspekty maloho biznesu [Economic policy of Ukraine’s European integration: aspects of small business]. *Modeling the Development of the Economic Systems*, (1), 8–14. <https://doi.org/10.31891/mdes/2022-3-1>
2. Davydiuk, O., Shovkopliash, H., Malovatskyi, O., Ivanova, H., & Tsiupak, V. (2025). Rozrobka napriamkiv obiednannia potoku innovatsii v Ukraini v konteksti yii yevropejskoi intehratsii, vrakhovuiuchy umovy tryvaiuchoho zbroinoho konfliktu ta perspektyvy povoiennoi vidbudovy [Development of directions for integrating the flow of innovations in Ukraine in the context of European integration, considering the ongoing armed conflict and post-war recovery prospects]. *Skhidnoevropeyskyi zhurnal korporatyvnykh tekhnolohii*, 5(13(137)), 105–113. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2025.341063>

3. Zaika, S. O., Bohomolova, K. S., & Slipukha, T. I. (2025). Planuvannya rozvytku maloho biznesu v umovakh yevrointehratsii Ukrainy [Planning the development of small business in the context of Ukraine's European integration]. *Inklyuzyvna ekonomika*, 4(10), 24–29. https://doi.org/10.32782/inclusive_economics.10-3
4. Hanzhiuk, S. M., & Yakubovych, T. O. (2020). Vplyv yevrointehratsii na zovnishnoekonomichnu diialnist ta rentabelnist ukraïnskykh pidpriemstv [The impact of European integration on foreign economic activity and profitability of Ukrainian enterprises]. *Ekonomichnyi prostir*, (160), 18–22. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/160-3>
5. Porter, M. E. (2001). *Porter o konkurencji* [Porter on competition]. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne.
6. Mintzberg, H., Ahlstrand, B., & Lampel, J. B. (2020). *Strategy safari: The complete guide through the wilds of strategic management*. Pearson UK.
7. Miller, D., & Le Breton-Miller, I. (2005). *Managing for the long run: Lessons in competitive advantage from great family businesses*. Harvard Business Press.
8. North, D. C. (2005). Understanding the process of economic change. *Acta Oeconomica*, 56(1), 117–126.
9. Bundy, J., Pfarrer, M. D., Short, C. E., & Coombs, W. T. (2017). Crises and crisis management: Integration, interpretation, and research development. *Journal of Management*, 43(6), 1661–1692. <https://doi.org/10.1177/0149206316680030>
10. European Commission. (2024). *Ukraine report 2024*. https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/1924a044-b30f-48a2-99c1-50edeac14da1_en
11. European Policy Centre. (2023). *The EU–Ukraine association agreement after Ukraine's EU membership application*. <https://www.epc.eu/publication/The-EU-Ukraine-Association-Agreement-after-Ukraines-EU-membership-app-46daac/>
12. Formuvannya ekonomiky Ukrainy pid chas viiny: vybrani doslidzhennia dlia URC 2025 [Formation of Ukraine's economy during the war: selected studies for URC 2025]. (2025). <https://ces.org.ua/en/urc-2025/>
13. SIGMA (OECD & European Union). (n.d.). *Ukraine: Public administration reform and EU accession process*. <https://www.sigmaweb.org/en/partners-and-regions/ukraine.html>
14. Scientific and Legal Studies Journal. (2024). Implementatsiia uhody pro asotsiatsiiu z YeS shliakhom adaptatsii ukraïnskoho zakonodavstva do prava YeS [Implementation of the EU–Ukraine Association Agreement through adaptation of Ukrainian legislation to EU law]. <https://sls-journal.com.ua/uk/journals/tom-7-1-2024/implementatsiya-ugodi-pro-asotsiatsiyu-z-yes-shlyakhom-adaptatsiyi-ukrayinskogo-zakonodavstva-do-prava-yes>
15. Centre for Economic Strategy. (2024). *Ukrainska ekonomika u 2024 rotsi* [Ukrainian economy in 2024]. https://ces.org.ua/ukrainian_economy_in_2024/
16. VoxUkraine. (2024). *Dosiagnennia 2024 roku: yaki sfery zaznaly suttievyykh zmin?* [Achievements of 2024: which sectors have undergone significant changes?]. <https://voxukraine.org/dosyagnennya-2024-roku-yaki-sfery-zaznaly-suttievyyh-zmin>
17. Uriadovyi portal. (2025). *Zvit pro vykonannia Uhody pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu ta YeS za 2025 rik* [Report on the implementation of the EU–Ukraine Association Agreement for 2025]. <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/yevropejska-integraciya/vikonannya-ugodi-pro-asociaciyu/zviti-pro-vikonannya-ugodi-pro-asociaciyu>
18. Shcho take tinovyi zvit dlia YeS i yak nezalezhni eksperty otsinyly postup Ukrainy za rik [What is a shadow report for the EU and how independent experts assessed Ukraine's progress over the year]. (2025). <https://zmina.info/articles/uspoh-chy-galmuvannya-reform/>

THE IMPACT OF EUROPEAN INTEGRATION ECONOMIC POLICY ON THE BUSINESS ENVIRONMENT AND THE EFFECTIVENESS OF ITS IMPLEMENTATION IN UKRAINE

Kinash Iryna

Doctor of Economics, professor Head of the Department of Management and Administration
Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas
Karpatska St. 15, Ivano-Frankivsk, 76019, Ukraine
e-mail: irinakinash@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5391-6560>

Dmytro Kashka

Applicant

Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas
Karpatska St. 15, Ivano-Frankivsk, 76019, Ukraine
e-mail: dmytro.kashka-a07324@nung.edu.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-8127-1367>

Abstract. The article is aimed at examining the impact of the economic policy of European integration on the business environment and the effectiveness of its implementation at the current stage. It is established that the economic policy of Ukraine's European integration is a complex phenomenon that combines legal harmonization, institutional reforms, and economic liberalization. Its essence lies in the transformation of the economic system in accordance with EU standards, which creates new conditions for business operations and the development of the national economy. The impact of the economic policy of European integration on the business environment is generalized. It is revealed that this impact is multifaceted. On the one hand, it creates new opportunities for development, integration into international markets, and increased competitiveness. On the other hand, it is accompanied by rising costs, increased regulatory burden, and intensified competition. The balance between these effects determines the overall outcome of the policy's impact on the economy. It is concluded that the economic policy of European integration acts as a catalyst for structural changes in the business environment, facilitating the transition to a more efficient and competitive economic model. The aspects of the implementation of the economic policy of European integration are also generalized. Progress in the implementation of the Association Agreement between Ukraine and the EU is noted. It is established that Ukraine continues the systematic implementation of its obligations across various sectors. In particular, the following achievements are highlighted: gradual approximation of standards to EU requirements, creating conditions for mutual recognition of products; introduction of transparent procedures and digital platforms for business, contributing to increased competition and reduced corruption risks; changes in the structure of Ukraine's foreign trade, with the EU remaining a key trading partner, confirming the effectiveness of trade integration; reforms in public administration, which create institutional preconditions for the effective implementation of economic policy and improvement of the business climate; and the adoption by businesses of modern standards of quality management and environmental responsibility, contributing to the overall development of the business environment.

Key words: european integration, economic policy, business environment, effectiveness, enterprises, competitiveness, management.